

Załącznik nr.....²
do protokołu nr. XL.....
Rady Powiatu we Wrześni
z dnia 29.04.2014 r.

Raport z wykonania programu ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego

Września, kwiecień 2014 r.

Wprowadzenie

Uchwałą nr 197/XXXI/2009 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 24 września 2009 r. została przyjęta aktualizacja „Programu ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego” na lata 2009 - 2012, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 - 2016.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.), Zarząd Powiatu przedkłada radzie powiatu raport z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska. Niniejszy raport zawiera podsumowanie wykonania Programu ochrony środowiska za lata 2009-2013, z uwagi na przyjęcie uchwałą nr 223/XXXV/2013 z dnia 28.11.2013 r. Programu ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego na lata 2013-2016.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska, jednak założono, że jego przedmiotem będzie ogólna ocena zagadnień związanych z ochroną środowiska, jak również przedstawienie etapu realizacji poszczególnych zadań, które zostały zawarte w Programie ochrony środowiska i były realizowane przez Powiat Wrzesiński i jego jednostki.

Ochrona przyrody

Formami ochronnymi przyrody na terenie powiatu wrzesińskiego są: parki krajobrazowe (Nadwarciański Park Krajobrazowy, Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy), obszary chronionego krajobrazu („Dolina Cybiny w Nekielce”, Obszar Pyzdrowski” i „Szwajcaria Żerkowska”), rezerваты przyrody (Czeszewski Las, Dwunastak), obszary Natura 2000 (Dolina Środkowej Warty PLB300002, Grądy w Czarniejewie PLH300049, Lasy Żerkowsko – Czeszewskie PLH300053, Ostoja Nadwarciańska PLH30009) a także użytki ekologiczne (Pasieka w miejscowości Bugaj), oraz ponad 40 pomników przyrody, które tworzą tzw. system obszarów i obiektów prawnie chronionych. Jest to układ przestrzenny wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody, mający na celu zapewnienie warunków utrzymywania samoregulacji procesów przyrodniczych tj. prawidłowego rozwoju szaty roślinnej, utrzymanie naturalnych warunków hydrologicznych oraz właściwego korzystania z rekreacji i turystyki.

W powiecie wrzesińskim znajduje się szereg parków o dużej wartości kulturalnej i przyrodniczej.

Znaczącą rolę w strukturze przyrodniczej powiatu odgrywają także lasy, jako główny komponent środowiska, tworzący węzły ekologiczne o wybitnych walorach przyrodniczych oraz leśne korytarze ekologiczne, umożliwiające rozprzestrzenianie się gatunków.

Powiat wrzesiński charakteryzuje się lesistością wynoszącą około 18%, przy powierzchni ok. 13 587 ha. Lasy niebędące własnością Skarbu Państwa, zajmują powierzchnię 1349 ha. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa we wszystkich gminach sprawuje starosta, powierzając jego prowadzenie Nadleśniczemu Nadleśnictwa Jarocin, Nadleśniczemu Nadleśnictwa

Grodzic

i Nadleśniczemu Nadleśnictwa Czerniejewo.

Przebieg realizacji zadań dotyczących ochrony przyrody w latach 2009-2013

1. Ochrona kasztanowców przed szrotówką kasztanowcowiaczką i czekoladową plamistością liści.

Inwazja szrotówka kasztanowcowiaczka stała się poważnym zagrożeniem dla kasztanowców w całej Polsce. W związku z tym konieczne jest podjęcie kompleksowych działań w celu ratowania osłabionych przez szkodniki kasztanowców, poprzez wsparcie gmin i jednostek organizacyjnych powiatu, które prowadzą konkretne działania dostosowane do lokalnych potrzeb. Tego rodzaju działania zostały wyszczególnione w przedsięwzięciach zaplanowanych do realizacji w zakresie ochrony przyrody. Przekazywanie dotacji gminom i zarządcy dróg powiatowych realizowano zgodnie z potrzebami i zgłoszonymi wnioskami, które przedstawia poniższa tabela.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Kwota	17.000	23.117,30	4.000	4.000	4.789,72
zakres	Miłosław -3.000, Nekla - 4.000, Kończakowo - 2.500, PZD-7.500	Września-4.000, Nekla - 4.000, Miłosław - 4.000, PZD - 11.117,30	gm. Miłosław	gm. Miłosław	gm. Września

2. Prowadzenie działań wspomagających rozwój populacji gatunków zwierzyny łownej o zauważalnym spadku liczebności na terenach dzierzawionych obwodów łowieckich. Wsparcie kół pszczelarzy w zwalczaniu chorób pszczół.

W okresie ostatnich dwudziestu lat w Polsce występuje wyraźny regres zwierzyny drobnej, a w szczególności zająca i kuropatwy oraz bażanta, które jeszcze w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych występowały masowo i stanowiły ozdobę polskich pól, łąk i lasów. Przyczyniają się do tego rozwój rolnictwa i ogólny wzrost zanieczyszczenia w środowisku. Istotną przyczyną jest również drapieżnictwo - redukcja naturalna tych gatunków przez drapieżniki zarówno znajdujące się na liście zwierząt łownych (lis, jenot, borsuk, kuny, tchórz, norka amerykańska oraz szop praczy), jak i na liście zwierząt chronionych (jastrząb gołębiarz, myszołów zwyczajny i myszołów włochaty, kruk, sroka, wrona siwa), a także przez zwiększającą się liczbę zdziczałych psów i kotów. Największym zagrożeniem jest bardzo wysoka liczebność lisa.

Współdziałając z kołami łowieckimi działającymi na terenie powiatu podejmowane są działania mające na celu przywrócenie stanu równowagi biologicznej, poprzez wprowadzenie kuropatw, bażantów czy zajęcy na obszarach poszczególnych obwodów łowieckich.

W ostatnich latach zauważono masowe wymieranie pszczół. Przyczyn tego niepokojącego zjawiska jest wiele. Od lat 90. pszczelarze na świecie obserwują bardzo niepokojące zjawisko, które może być tragiczne w skutkach dla całego ekosystemu. W Europie od kilku lat zjawisko nasila się, a naukowcy oraz organizacje ekologiczne biją na alarm. Jedną z przyczyn jest warroza, choroba

wywoływana przez pasożyty. Na świecie stosuje się wiele środków chemicznych. W Polsce mamy ograniczony dostęp do nich, ponieważ stwierdzono, że niektóre substancje są szkodliwe i dostają się do miodu. Zanim do nich przejdziemy, warto dodać, że dobrym zabiegiem zwalczającym warrozę jest wycinanie ramek pracy – czerwiu trutowego. W zwalczaniu tego zjawiska pomaga zakup węzy pszczelej dokonywany przez Powiat i przekazywany kołom pszczelarzy.

Poniższa tabela przedstawia poziom wydatków poniesiony w latach 2009-2013 na realizację niniejszego zadania.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Kwota	9.800	9.534,21	9.958,34	7.177,75	9.863,73

3. Prowadzenie nasadzeń gatunkami rodzimymi przy jednostkach samorządowych oraz drogach powiatowych.

Stosowanie gatunków rodzimych przy nasadzeniach zamiennych stosowanych przy wycince drzew zalecane jest przez specjalistów, a także akty prawne. Projektując nasadzenia należy stosować gatunki właściwe dla siedlisk, przez które przebiega droga. Najlepiej wybierać rośliny rozmnażane w szkółkach polskich. Ponadto ustawa o ochronie przyrody zabrania wprowadzania do krajobrazu łatwo rozmnażających się i niebezpiecznych dla środowiska gatunków inwazyjnych, drzewa przeznaczone do wycinki powinny się do tego kwalifikować. Istotne jest również odpowiednie dobieranie sadzonek w parkach i instytucjach publicznych.

Koszty poniesione na realizację niniejszego zadania przedstawia tabela.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Kwota	37.067,04	12.780,80	14.999,97	15.000	385

Zasoby kopalin i rekultywacja terenów

Na terenie powiatu znajduje się 29 rozpoznanych złóż surowców naturalnych, są to przede wszystkim piaski i żwiry. Największą działalność wydobywczą prowadzi się na terenie gminy Kołczkowo oraz Nekla. Zasoby bilansowe złóż kruszywa naturalnego wynoszą 5,700 mln ton, natomiast eksploatowane złoża torfu szacowane są na 70 tys. m³.

Starosta udziela koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż w odniesieniu do obszarów udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górnictwem, o powierzchni nie przekraczającej 2 ha i zamierzonym rocznym wydobyciu do 20 000 m³, prowadzonym metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych. Wydane koncesje dotyczą wyłącznie wydobycia kruszyw naturalnych piasku i żwiru.

Głównymi zagrożeniami i problemami w ochronie zasobów kopalin są:

- ingerencja w środowisko naturalne powodująca jego zanieczyszczenie lub zubożenie jego walorów,
- przekształcenie krajobrazu, które powoduje obniżenie wartości estetycznych,
- kosztowny i złożony proces rekultywacji terenów zdegradowanych w wyniku działalności górniczej po zakończeniu eksploatacji.

Wykaz obowiązujących koncesji na eksploatację surowców mineralnych wydanych przez Starostę Wrzesińskiego:

- 1) Spławie JR 1A, gmina Kołaczkowo
- 2) Spławie JG 2, gmina Kołaczkowo
- 3) Stępocin MGS, gmina Nekla
- 4) Stępocin MMK II, gmina Nekla
- 5) Gierłatowo II, gmina Nekla
- 6) Nekla AMP, gmina Nekla
- 7) Gierłatowo KP, gmina Nekla

Na terenie powiatu funkcjonują wyrobiska, dla których koncesje wydane zostały przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego:

- 1) Gierłatowo KP I
- 2) Gierłatowo LK
- 3) Spławie III
- 4) Spławie JG
- 5) Spławie KS-4

Zagrożenie stanowi również nielegalne wydobywanie kopalin. W zwalczaniu tego rodzaju działań Powiat współdziała z gminami, Okręgowym Urzędem Górniczym w Poznaniu oraz policją.

Osobnym i niezmiernie ważnym problemem jest rekultywacja i zagospodarowanie terenów pogórniczych. Jedyną formą zwrócenia przyrodzie tak zniszczonych terenów jest ich wykorzystanie np. do produkcji leśnej lub rolnej, tworzenie w wyrobiskach zbiorników wodnych jako miejsc rekreacji. Są to najczęściej stosowane formy rekultywacji. Kierunek rekultywacji określany jest w każdym przypadku eksploatacji bez względu na wielkość wydobywania surowca i znajduje swoje odzwierciedlenie w dokumentacjach zezwalających na wydobywanie.

Ważnym elementem jest kontrola organów samorządowych, aby nie dochodziło do nietrafnych kierunków rekultywacji, lecz określenie najbardziej korzystnego dla środowiska zagospodarowania wyrobisk w formie zbiorników wodnych, zalesień lub ustalanie kierunku parkowego, czy łąkowego, przy jednoczesnej weryfikacji ustaleń wynikających z funkcji rekultywowanego terenu, określonego w planie zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie powiatu wrzesińskiego prowadzone są również poszukiwania złóż gazu. Decyzje zatwierdzające kierunek rekultywacji lub jej zakończenie określono dla następujących odwiertów:

Lisewo 1K – zakończenie rekultywacji, kierunek rolny

Lisewo 2K – kierunek rolny
Komorze 3K – zakończenie rekultywacji, kierunek rolny
Winna Góra 1 – złoża eksploatowane, kierunek leśny
Szymanowice 1 – kierunek rolny

W latach 2009-2013 na terenie powiatu przeprowadzono rekultywację i przywrócono do użytkowania rolnego i leśnego grunty o łącznej powierzchni ponad 10 ha, w tym w kierunku rolnym ok. 6 ha, pozostałe tereny zostały zagospodarowane w kierunku leśnym.

Ochrona wód, ochrona przed powodzią

Zagrożeniem powodziowym objęte są gminy Pyzdry i Miłosław, przez które przepływa Warta i Proсна. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu opracował Studium ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Warty oraz dla rzeki Proсны z wyznaczonym zasięgiem wody o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=1\%$, tj. obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

Na terenie gminy Pyzdry wały przeciwpowodziowe mają łącznie 18,36 km i zabezpieczają przed zalaniem miejscowości: Białostrzeg, Zamość, Rudę Komorską, Lisewo, Górne Grądy, Kruszyny, Zapowiednię oraz Modlicę. Miejscowości te położone są na obszarze zagrożonym występowaniem powodzi i planowanie rozwiązań przestrzennych na tym obszarze powinno uwzględniać zagrożenie powodziowe.

Wały przeciwpowodziowe na terenie powiatu wrzesińskiego:

- prawostronne wały rzeki Warty- 8,7 km
- lewostronne wały rzeki Warty- 8,8 km
- prawostronne wały rzeki Proсны - 9,56 km.

W 2010 r. na terenie powiatu wystąpiły ulewne deszcze, które spowodowały lokalne podtopienia w gminach Pyzdry, Miłosław, Kołaczkowo oraz Nekla. Uruchomione zostały dotacje celowe na usuwanie szkód deszczy nawalnych o łącznej wartości 54.990,85 zł

Zgodnie z uchwałą nr 231/XXXVI/2010 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu powiatu wrzesińskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań przyznano dofinansowanie Spółce Wodnej Gutowo Małe w wysokości 10.000,00 zł.

Uchwałą nr 48/IX/2011 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu powiatu wrzesińskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zostały uruchomione środki na utrzymanie

i konserwację urządzeń melioracji szczegółowych zarządzanych przez spółki wodne działające na terenie powiatu wrzesińskiego.

W latach 2011-2013 dotacji udzielono następującym spółkom wodnym:

SPÓŁKA WODNA	2011	2012	2013
Gutowo Małe	10.000	7.900	6.927
Targowa Górka	2.700	3.500	6.300
Gałęzewice-Sokolniki-Szamarzewo	2.700	4.000	5.700
Miłosław	-	3.200	5.600
Kończakowo	10.000	12.000	13.000
Pyzdry – obiekt Ksawerów	2.705	1.908	2.473
Pyzdry – obiekt Zawarciański	1.895	2.492	-
	30.000	35.000	40.000

Powietrze atmosferyczne i odnawialne źródła energii

Stan czystości powietrza w powiecie, w odniesieniu do lat ubiegłych nie uległ znacznym wahaniom. Znaczące jest, że przekroczenia norm jakości powietrza zostały stwierdzone na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w większych miastach tj. Poznań, Gniezno, Kalisz, Konin. Spośród nich najbliższej, chociaż poza granicami analizowanego obszaru położone jest Gniezno. Uzyskane wyniki z tych pomiarów rzutują na ocenę jakości powietrza w całej strefie, pomimo, że przekroczenia mogą wynikać np. z lokalnego problemu z daną substancją. Na terenie powiatu wrzesińskiego występuje stanowisko pomiarowe dla pomiarów metodą pasywną dwutlenku siarki i dwutlenku azotu we wsi Bieganowo.

Duży wpływ na stan czystości powietrza ma emisja niska, pochodząca z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych, w których bardzo często spala się różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne. Do zanieczyszczenia powietrza przyczynia się również emisja nieorganizowana pochodząca ze środków transportu.

Powiat podjął także szereg inwestycji związanych z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie własnych jednostek poprzez modernizację instalacji co i cwu oraz termomodernizację. W większości zadania te były finansowane ze środków własnych oraz z wykorzystaniem funduszy WRPO 2007-2013.

Do poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz ograniczenia zużycia krajowych zasobów surowców, w coraz większym stopniu przyczyniać się będzie wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych. Obecnie głównym źródłem energii odnawialnej w kraju jest biomasa i energia wodna. Energia geotermalna i wiatru ma mniejsze znaczenie, natomiast wzrasta zainteresowanie mieszkańców powiatu wrzesińskiego wykorzystaniem promieniowania słonecznego – kolektorów słonecznych.

Zadania realizowane w latach 2009-2013:

1. Termomodernizacja budynku głównego ZSTiO – okres realizacji lata 2010-2012,

2. Termomodernizacja budynku dydaktycznego wraz z salą gimnastyczną i łącznikiem ZSTiO – okres realizacji lata 2010-2012
3. Termomodernizacja budynku internatu ZSTiO. – okres realizacji lata 2010-2012
4. Termomodernizacja budynku Powiatowego Centrum Edukacji Zawodowej we Wrześni– okres realizacji lata 2010-2012
5. Termomodernizacja budynku Komendy Powiatowej Straży Pożarnej we Wrześni – realizowana w 2011 roku
6. Termomodernizacja budynków warsztatowo – magazynowych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej– realizowana w 2012 r.
7. Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej we Wrześni – okres realizacji 2011-2012,

Poniżej wykaz informacji dotyczących wydanych pozwoleń na budowę elektrowni wiatrowych na terenie powiatu wrzesińskiego:

Lp.	Nazwa i adres inwestycji	Moc pojedynczej siłowni
1	Budowa dwóch wolnostojących elektrowni wiatrowej 2x600 kW, linii energetycznej SN 15 kV oraz dróg dojazdowych z placami manewrowymi i zjazdem na drogę publiczną - obręb Kaczanowo.	0,6 MW
2	Budowa dwóch wolnostojących elektrowni wiatrowych o mocy 2,0 MW każda, wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz dwóch zjazdów z drogi publicznej i linii energetycznej SN 15 kV,- Kęblowo.	2,0 MW
3	Budowa czterech elektrowni wiatrowych 4x2,5 MW wraz z placami manewrowymi i wewnętrznymi drogami dojazdowymi oraz czasowym utwardzeniem terenu, przebudowa dróg dojazdowych gminnych, dz. - Stroszki.	2,5 MW
4	Budowa wolnostojącej elektrowni wiatrowej o mocy 850 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą + zjazd publiczny z drogi publicznej, - Kaczanowo.	0,85 MW
5	Budowa wolnostojącej elektrowni wiatrowej o mocy 850 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą + zjazd publiczny z drogi publicznej, - Grzybowo.	0,85 MW
6	Budowa wolnostojącej elektrowni wiatrowej o mocy 850 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą + zjazd publiczny z drogi publicznej, -Nadarzyce.	0,85 MW
7	Budowa elektrowni wiatrowej wraz z wewnętrzną drogą dojazdową, dz. 242 obręb Skotniki.	0,8 MW
8	Budowa elektrowni wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, dz. 62 obręb Pałczyn.	2,0 MW
9	Budowa elektrowni wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, dz. 22 obręb Pałczyn.	2,0 MW
10	Budowa elektrowni wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, - Pałczyn.	2,0 MW
11	Budowa elektrowni wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, - Pałczyn.	2,0 MW
12	Budowa zespołu elektrowni wiatrowych Września , etap I – budowa elektrowni wiatrowych i układu komunikacyjnego, - Podstolice,	2,5 MW
13	Budowa elektrowni wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą- Rataje.	0,6 MW

Hałas, pola elektromagnetyczne

Głównymi źródłami hałasu w powiecie wrzesińskim jest komunikacja drogowa i kolejowa, a w dalszej kolejności emisja ze źródeł przemysłowych. Zagrożenie hałasem przemysłowym ma charakter lokalny, a zasięg oddziaływania tego typu hałasu, w przeciwieństwie do hałasu komunikacyjnego jest stosunkowo niewielki.

Główne działania powiatu zmierzające do ograniczenia wpływu hałasu na ludzi i środowisko, to w przypadku komunikacji poprawa systemu drogowego, a w przypadku istniejących zakładów, z chwilą stwierdzenia przez WIOŚ przekroczenia norm, określanie w formie decyzji dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanych do środowiska.

Zadania związane z modernizacją dróg realizowane w latach 2009-2013

1. Przebudowa mostu w m. Zapowiednia w ciągu drogi powiatowej nr 2900 Pyszdy – Sporne
2. Przebudowa odcinka drogi powiatowej Nekla – Mystki.
3. Przebudowa drogi powiatowej nr 2901 Zapowiednia – Wrąbczynek – Zagórów.
4. Przebudowa drogi powiatowej nr 2926 P w m. Nowa Wieś Królewska.
5. Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 32455 (2948P) Bierzgiełek – Gozdowo.
6. Przebudowa i rozbudowa odcinka Tarnowa- Sławie – Nowa Wieś Podgórna.
7. Przebudowa drogi powiatowej nr 2904 Pyszdy – Nowa Wieś Podgórna.
8. Przebudowa drogi powiatowej Kozubiec- Sarnice- Czeszewo – Orzechowo.
9. Remont drogi powiatowej nr 4181p Ruda Komorska – droga wojewódzka nr 442.
10. Przebudowa drogi powiatowej Kołaczkowo – Łagiewki.

Monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola. W 2011 i w 2012 roku w powiecie wrzesińskim pomiary były wykonane we Wrześni przy ul. Kościuszki oraz w Gierłatowie przy drodze z trasy A2.

Analiza wyników tych pomiarów oraz wykonanych w latach wcześniejszych wykazała, że występujące w środowisku na terenie powiatu wrzesińskiego poziomy pole elektromagnetyczne są niższe od poziomów dopuszczalnych, zarówno na terenach miejskich jak i wiejskich. Na natężenie składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w Gierłatowie wpływa bliskość autostrady.

Gospodarowanie odpadami

Usuwanie wyrobów zawierających azbest realizowane w latach 2009-2013 przebiegało zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu wrzesińskiego” stanowiącego załącznik do „Programu ochrony środowiska powiatu wrzesińskiego”

przyjętego uchwałą nr 197/XXXI/2009 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 24 września 2009 r. W ramach jego realizacji Referat Środowiska i Rolnictwa corocznie inicjuje i organizuje zadanie polegające na demontażu, odbiorze i przekazywaniu na składowisko odpadów wyrobów zawierających azbest w celu jego unieszkodliwienia wraz z jego finansowaniem.

Środki na realizację zadania pochodzą z budżetu powiatu, budżetu gmin oraz WFOŚiGW w Poznaniu. W ramach realizacji zadania gminy przyjmują wnioski od zainteresowanych demontażem i odbiorem wyrobów, weryfikują ilość i przekazują dokumenty do starostwa jako koordynatora zadania. Starostwo wyłania w drodze przetargu nieograniczonego wykonawcę, pozyskuje środki z WFOŚiGW w Poznaniu, koordynuje i rozlicza całe przedsięwzięcie.

Realizacja Programu usuwania azbestu z obszaru powiatu wrzesińskiego w latach 2009 – 2013.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Kwota [zł]	42.599,25	100.261,42	105.429,87	129.728,57	66.354,60
Ilość [Mg]	68	221,03	231,383	289,13	276,103

Edukacja ekologiczna

Rozwój edukacji ekologicznej, kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu jest jednym z głównych działań realizowanych w ramach Programu ochrony środowiska. Obecnie kształtowanie świadomości ekologicznej odbywa się głównie poprzez podejmowanie działań proekologicznych w formie programów edukacji ekologicznej, które są realizowane w szkołach znajdujących się na terenie powiatu. Młodzież ucząca się w szkołach prowadzonych przez nasz Powiat wykazuje duże zaangażowanie w sprawy ochrony środowiska, co bezpośrednio wpływa na kształtowanie właściwych proekologicznych postaw. Dlatego głównym miejscem dla edukacji ekologicznej zawsze będzie szkoła. Dzięki zmianie zachowań uczniów i wszczęciu prawidłowych nawyków, kształtuje się świadomość ekologiczną młodzieży.

Powiat wrzesiński realizował w latach 2009-2012 projekt „Poznajemy obszary NATURA 2000”, w którym udział brali uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (koszty 58.769,73 zł) Ponadto finansowane były również nagrody w konkursach i olimpiadach z zakresu edukacji ekologicznej takich jak „Rajd ekologiczny”, projekt „Pomnik przyrody”, „Olimpiada wiedzy ekologicznej”, projekt „Długa historia małej kropelki”, projekt „Różnorodność w nas”, „Konkurs plastyczny o tematyce ekologicznej”, czy „Zielona szkoła” nakłady poniesione w ramach realizacji tych zadań to 40.145,78 zł. Środki przeznaczone na edukację ekologiczną przeznaczono również na zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów (24.879,19 zł) czy też zestaw do badania wody i pehametr do pracowni biologicznej w LO (1.590,00 zł).

W ramach edukacji ekologicznej skierowanej do szerszego grona, nie tylko uczniów szkół Powiat organizuje zbiórki elektrośmieci. Głównym celem akcji jest podnoszenie świadomości

ekologicznej, za pośrednictwem organizowanych przedsięwzięć promujących selektywną zbiórkę elektrośmieci i makulatury. Segregacja jest jedną z metod ograniczenia ilości odpadów, poprzez umożliwienie poddania ich procesom recyklingu, odzysku oraz unieszkodliwiania. Mieszkańcy segregując odpady i przynosząc je w wyznaczone miejsca otrzymują sadzonki drzew i krzewów, które następnie sadzą w swoich przydomowych ogródkach. Sprzyja to powstawaniu zadrzewień i zakrzewień na terenach nieruchomości uczestników tego przedsięwzięcia. Koszty poniesione na realizację zbiórek to ok. 28.000 zł.

Z roku na rok zainteresowanie uczestnictwem w organizowanych przedsięwzięciach rośnie. Jest to wynikiem coraz większej świadomości ekologicznej młodego pokolenia, jak również atrakcyjnych nagród zarówno grupowych jak i indywidualnych.

W celu realizacji powyższych zadań pozyskiwane są środki na dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Administracja związana z ochroną środowiska

Prawidłową realizację programu ochrony środowiska jednostka samorządu terytorialnego zapewnia nie tylko poprzez realizację określonych działań skierowanych na poprawę poszczególnych komponentów środowiska, ale również poprzez wydawanie decyzji w sprawach indywidualnych należących do kompetencji starosty. Zadania administracji publicznej związane z ochroną środowiska regulowane są całym kompleksem aktów prawnych.

Poniższe zestawienie przedstawia główne obszary ochrony środowiska w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych:

Obszar	2009	2010	2011	2012	2013
Gospodarka odpadami	72	71	119	97	47
Pozwolenia wodnoprawne	60	97	70	55	60
Ochrona powietrza	24	23	10	9	15
Ochrona przed hałasem	5	8	4	1	1
Geologia	16	16	21	22	15
Ochrona powierzchni ziemi	97	85	96	92	37
Ochrona przyrody	86	107	111	96	96
Spółki wodne	1	6	32	20	12
Nadzór nad lasami	19	13	13	6	11
Ochrona zwierząt	7	10	11	9	7
Łowiectwo	3	1	7	3	15

Podsumowanie

Program ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego, stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie. Głównym założeniem, na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego, jest poprawa stanu środowiska naturalnego, efektywne zarządzanie środowiskiem, zapewnienie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją oraz stworzenie warunków do wdrażania wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Realizacja Programu na szczeblu powiatowym, nie ma praktycznie charakteru wykonawczego, gdyż bezpośredni wpływ na stan środowiska i zadania związane z jego ochroną, obciążają samorządy gmin i podmioty gospodarcze. W raporcie przedstawiono zadania realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu we Wrześni Programu ochrony środowiska, a do najważniejszych należy zaliczyć m.in.:

- termomodernizację obiektów powiatowych,
- edukację ekologiczną,
- dofinansowanie zadań związanych z gospodarowaniem odpadami, przede wszystkim związanych z usuwaniem odpadów zawierających azbest.

Mimo tak krótkiego okresu czasu jaki upłynął od zatwierdzenia Programu, widoczna jest poprawa stanu środowiska w powiecie wrzesińskim, dzięki licznym inwestycjom i nakładom finansowym m.in. w gospodarce wodno-ściekowej czy gospodarowaniu odpadami, również dzięki propagowanej na szeroką skalę przez Powiat Wrzesiński edukacji ekologicznej.